

A vizsztulai hajós

KÖNYVKRITIKA - LXIV. évfolyam, 46. szám, 2020. november 13.

Radó István: Egy filmdramaturg emlékei. A bevezető tanulmányt írta, a visszaemlékezés szövegét válogatta és szerkesztette Buza Péter. MMA Kiadó, Budapest, 2020, 187 oldal, 3800 Ft

A szórakoztató történetek írójának nem volt olyan könnyű élete, amelyet ez az elbeszélői hang sejtet. Radó riporterként, újságíróként kezdte pályáját. Amikor filmfeliratozóra volt szükség, filmmemberré vált. A Tanácsköztársaság idején a mozis direktórium vezetője lett. Ezután természetesen letartóztatták. 1922-ben folytathatta pályáját. Egy másik „szórakoztató” epizód az életéből, melyet éppoly könnyed hangon mesél el, mint a fentieket: 1941-től 1942-ig internáltként élt Nagykanizsán. Itt a „tizennégy kicsi négernek” még viszonylag tűrhető élete volt egy humánus táborparancsnok jóvoltából, Radó például irodai munkát végzett. Azért nevezték magukat így, mert az volt a „bűnük”, hogy az 1939-es zsidótörvény után stróman neve szerepelt a filmek stáblistáján, melyekben dolgoztak. Később a koalíciós időkben és azután sem ismerték el, nem jutott jelentős pozícióhoz a filmszakmában, mint Buza Péter alapos bevezető tanulmányából kiderül. (1972-ben halt meg.